

14/13

Peněžní prostředky Evropské unie a státního rozpočtu určené na realizaci projektu *Obnova rybníka Jordán v Táboře*

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále také „NKÚ“) na rok 2014 pod číslem 14/13. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ Ing. Rudolf Kufa.

Cílem kontroly bylo prověřit čerpání a užití peněžních prostředků Evropské unie a státního rozpočtu určených na realizaci projektu *Obnova rybníka Jordán v Táboře*.

Kontrola byla prováděna v době od dubna do září 2014.

Kontrolovaným obdobím byly roky 2008 až 2014, v případě věcných souvislostí i období předchozí a následující.

Kontrolované osoby:

Státní fond životního prostředí České republiky, město Tábor.

Námítky proti kontrolním protokolům nebyly podány.

Kolegium NKÚ na svém XX. jednání, které se konalo dne 15. prosince 2014,

schválilo usnesením č. 10/XX/2014

kontrolní závěr v tomto znění:

I. Úvod

Operační program *Životní prostředí* (dále také „OPŽP“) vytváří rámec pro přípravu projektů, které mohly být v programovém období 2007–2013 spolufinancovány z *Fondu soudržnosti* a *Evropského fondu pro regionální rozvoj* (dále také „ERDF“), jejichž globálním cílem je „zlepšit stav jednotlivých složek životního prostředí a podpořit tak udržitelný rozvoj, dlouhodobou konkurenceschopnost a zaměstnanost v regionech v rámci cíle Konvergence politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU“. Řídicím orgánem OPŽP je Ministerstvo životního prostředí (dále také „MŽP“).

Pozn.: Všechny právní předpisy uváděné v tomto kontrolním závěru jsou aplikovány ve znění účinném pro kontrolované období.

Podle čl. 59 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1083/2006¹ delegovalo MŽP výkon některých činností v rámci implementace na zprostředkující subjekt Státní fond životního prostředí České republiky (dále také „SFŽP“) a Agenturu ochrany přírody a krajiny České republiky (dále také „AOPK“). Rozdělení činností mezi MŽP, SFŽP a AOPK upravuje delegační dohoda².

Projekt *Obnova rybníka Jordán v Táboře* (dále také „Projekt“) je financován v rámci prioritní osy 6 *Zlepšování stavu přírody a krajiny*, a to z oblasti podpory 6.4 *Optimalizace vodního režimu krajiny*. Globálním cílem oblasti podpory 6.4 je „optimalizace vodního režimu krajiny“. Jejím specifickým cílem

¹ Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999.

² Dohoda o delegování některých činností a pravomocí Ministerstva životního prostředí jako řídicího orgánu operačního programu *Životní prostředí* na Státní fond životního prostředí České republiky ze dne 4. 12. 2007, resp. dohoda o výkonu některých činností souvisejících s implementací operačního programu *Životní prostředí* uzavřená dne 31. 7. 2012 mezi MŽP, SFŽP a AOPK.

je „náprava v minulosti nevhodně upravených toků, nevhodných odvodnění a jiných zásahů negativně ovlivňujících vodní režim v krajině, zvyšování retenční schopnosti krajiny a snížení výskytu negativních vlivů vodní eroze a sucha“. Předmětem Projektu je vybudování spodní výpusti vodní nádrže a její odbahnění. Příjemcem podpory je město Tábor.

Podpora v rámci prioritní osy 6 je u projektů předkládaných veřejnými subjekty poskytována formou dotace z prostředků ERDF s maximální hranicí do 85 % celkových způsobilých veřejných výdajů. Finanční účast příjemce podpory na spolufinancování projektu je požadována ve výši minimálně 10 % z celkových způsobilých veřejných výdajů projektu. Projekt je spolufinancován z prostředků SFŽP ve výši 5 % celkových způsobilých veřejných výdajů projektu. Financování Projektu je uvedeno v tabulce č. 1.

Tabulka č. 1 – Financování Projektu

	Rozhodnutí o poskytnutí dotace (v Kč)	Skutečnost k 30. 6. 2014 (v Kč)
Celkové výdaje	466 402 461,00	419 939 492,50
Celkové způsobilé veřejné výdaje	441 652 626,00	355 792 167,02
Celkové nezpůsobilé výdaje	24 749 835,00	*
Dotace z ERDF	375 404 732,10	302 423 341,55
SFŽP	22 082 631,30	17 789 608,23
Podpora celkem	397 487 363,40	320 212 949,78
Vlastní zdroje města Tábor	44 165 262,60	*

Zdroj: rozhodnutí o poskytnutí dotace, žádosti o platbu, účet 042 – *Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek*.

* Skutečný stav nezpůsobilých výdajů a vlastních zdrojů nelze k 30. 6. 2014 vyčíslit, neboť některé faktury zahrnují vícepráce, o jejichž proplacení dosud příjemce podpory nepožádal. Příjemce podpory má možnost požádat o proplacení víceprací pouze jednou za celou dobu realizace financování Projektu, a to formou samostatné žádosti o platbu. Celková výše fakturovaných víceprací k 30. 6. 2014 činila 41 938 642,88 Kč.

II. Skutečnosti zjištěné při kontrole

1. Státní fond životního prostředí České republiky – zprostředkující subjekt

Kontrola byla podrobena činnosti SFŽP v oblasti organizačního a metodického zajištění realizace Projektu a jeho administrace.

SFŽP zpracoval *Závazné pokyny pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP*, které byly průběžně aktualizovány a byly spolu s dalšími předpisy, informacemi a kontakty dostupné na webových stránkách www.opzp.cz.

Administraci žádosti o podporu na realizaci Projektu provedl SFŽP v souladu s delegační dohodou ve spolupráci s AOPK. AOPK provedla kontrolu úplnosti, formální správnosti a přijatelnosti žádosti o podporu. Žádost o podporu podalo město Tábor v řádném termínu. Byla úplná, formálně správná a Projekt splnil obecná i specifická kritéria přijatelnosti. SFŽP žádost o podporu akceptoval dne 16. 2. 2009. Následně provedla AOPK hodnocení Projektu z hlediska ekologického, technického a ekonomického dle kritérií zveřejněných v rámci 6. výzvy pro podávání žádostí o podporu z OPŽP.

Součástí hodnocení technické kvality projektu bylo posouzení jeho nákladovosti. Měřítkem pro posouzení nákladovosti Projektu byla výše obvyklých nákladů, kterou MŽP stanovilo pro opatření „výstavba a zásadní rekonstrukce malých vodních nádrží, která spočívá v odtěžení sedimentu, výstavbě nebo rekonstrukci technických objektů včetně výsadeb doprovodných břehových porostů a vyvolaných investic“. Náklady Projektu činily 149 % obvyklých nákladů stanovených pro příslušné opatření. Výše nákladů projektu byla ovlivněna především vysokými náklady na odbahnění, které byly vyvolány dlouhou dojezdovou vzdáleností na určené skládky. MŽP stanovilo maximální hranici pro schválení

projektu 150 % obvyklých nákladů stanovených pro opatření. SFŽP při hodnocení žádosti o podporu postupoval v souladu se směrnicí MŽP č. 5/2008.³

Rada SFŽP doporučila žádost o podporu ke schválení 16. 3. 2009. Dne 5. 5. 2009 vydal ministr životního prostředí rozhodnutí o poskytnutí podpory na spolufinancování projektu v rámci OPŽP z prostředků SFŽP.

SFŽP k 30. 6. 2014 prověřil 18 žádostí o platbu. Celková výše schválené a vyplacené podpory činila 320 212 949,78 Kč. Platby byly provedeny po ukončení administrativní kontroly. SFŽP proplatil příjemci pouze způsobilé výdaje, které byly řádně doloženy, souvisely s realizací Projektu a byly vynaloženy v souladu s rozhodnutím o poskytnutí dotace a smlouvou o poskytnutí podpory ze SFŽP v rámci OPŽP.

Hlavním nástrojem pro podporu průběžného monitorování Projektu je informační systém zprostředkujícího subjektu – tento systém umožňuje zpracovávat aktuální data v reálném čase.

Kromě průběžných monitorovacích zpráv příjemce dotace byly nedílnou součástí monitoringu fyzické kontroly realizace Projektu na místě. O změnách v průběhu realizace díla z finančního hlediska byl SFŽP informován prostřednictvím aktualizovaného finančního platebního kalendáře, který příjemce podpory aktualizoval před každým podáním žádosti o platbu, minimálně však 1x za čtvrtletí.

SFŽP vypracoval analýzu rizik Projektu na rok 2012 a 2013. V obou letech byl Projekt hodnocen jako nerizikový.

Předběžnou kontrolu Projektu prováděl SFŽP v souladu s implementačním dokumentem a delegační dohodou ve spolupráci s AOPK. AOPK provedla administrativní kontrolu úplnosti žádosti o podporu a kontrolu obecné a specifické přijatelnosti Projektu. SFŽP ověřil výsledky kontrol AOPK a provedl administrativní kontrolu zadávání veřejných zakázek. Kontrola veřejných zakázek proběhla ve dvou fázích. V první fázi projektový manažer prověřil a schválil oznámení o zakázce a zadávací dokumentaci. Ve druhé fázi provedl kontrolu zadávání veřejných zakázek.

V rámci průběžné kontroly Projektu prováděl projektový manažer věcnou a formální kontrolu a finanční manažer formální a finanční kontrolu žádostí o platbu. Součástí průběžné kontroly bylo 20 kontrol fyzické realizace Projektu na místě. Věcná a formální kontrola faktur a vyčíslení nezpůsobilých výdajů a víceprací byly provedeny formou „křížové kontroly“, tj. dvěma projektovými manažery.

Následná kontrola Projektu dosud nebyla provedena. Termín pro předložení dokumentace k závěrečnému vyhodnocení je v *rozhodnutí o poskytnutí dotace* stanoven do 30. 11. 2015. SFŽP rovněž provedl veřejnosprávní kontrolu Projektu. Předmětem této kontroly byly hospodárnost, efektivnost a účelnost využití finančních prostředků vynaložených na realizaci Projektu. Kontrolováno bylo období od 16. 2. 2009 do 9. 1. 2013. SFŽP kontrolou nezjistil závady.

2. Město Tábor – příjemce dotace

Kontrola byla podrobena věcná a finanční stránka realizace Projektu, zadávací řízení, účetnictví a plnění povinné publicity.

Předmětem Projektu bylo vybudování spodní výpusti vodní nádrže Jordán v Táboře a odbahnění nádrže. Ta byla vybudována v roce 1492 a je technickou kulturní památkou. Vodní dílo bylo naposledy vypuštěno před 170 lety. Mocnost sedimentu místy přesahovala dva metry a jeho odtěžené množství představovalo 268 687 m³. Cílem Projektu bylo především zvýšení retenční kapacity vodního díla a jeho bezpečnosti z hlediska předcházení povodňovým škodám. Cíle Projektu jsou v souladu s cílem oblasti podpory 6.4 OPŽP.

³ Směrnice MŽP č. 5/2008 pro předkládání žádostí a o poskytování finančních prostředků pro projekty z OPŽP včetně spolufinancování ze SFŽP a státního rozpočtu ČR – kapitoly 315 (životní prostředí).

Příjemce dotace v souvislosti s realizací Projektu zadal 14 veřejných zakázek na práce, dodávky a služby. Dvě nadlimitní veřejné zakázky příjemce dotace zadal formou otevřeného zadávacího řízení a dvanáct veřejných zakázek zadal mimo režim zákona č. 137/2006 Sb.⁴ jako zakázky malého rozsahu. Z toho dvě veřejné zakázky byly zadány výzvou k podání nabídky, ostatní byly zadány formou objednávky konkrétnímu dodavateli. Příjemce dotace postupoval při zadávání veřejných zakázek v souladu se zákonem č. 137/2006 Sb. Uzavřené smlouvy odpovídaly zadávacím podmínkám a předloženým nabídkám vítězných uchazečů.

Rozhodnutím o poskytnutí dotace vydaným Ministerstvem životního prostředí a smlouvou o poskytnutí podpory ze SFŽP byly pro realizaci Projektu stanoveny tyto základní podmínky:

- ukončení realizace Projektu do 31. 8. 2015,
- předložení dokumentace k závěrečnému vyhodnocení akce do 30. 11. 2015,
- minimální celkový akumulací prostor vodní nádrže při HMAX: 2 760 000 m³,
- minimální celková vodní plocha obnovené vodní nádrže při HMAX: 55 ha,
- maximální výše dotace z ERDF 375 404 732,10 Kč (85 % způsobilých veřejných výdajů),
- maximální výše dotace ze SFŽP 22 082 631,30 Kč (5 % způsobilých veřejných výdajů),
- minimální výše vlastních zdrojů příjemce dotace 44 165 262,60 Kč (10 % způsobilých veřejných výdajů),
- realizovat akci dle dokumentace uvedené v technické a finanční příloze *rozhodnutí o poskytnutí dotace* v souladu s předloženou žádostí o podporu.

Stavební práce byly zahájeny dne 30. 11. 2011. Realizace probíhala ve 3 fázích:

1. zřízení spodní výpusti a hrázky pro dočasné přehrazení nádrže po dobu výstavby z důvodu ochrany chráněných druhů,
2. odstranění sedimentu z dolní části nádrže,
3. odstranění sedimentu z horní části nádrže a zřízení záchytné hrázky a ostrova v nádrži s litorálním pásmem.

Město Tábor v průběhu realizace Projektu informovalo SFŽP o všech okolnostech, které měly vliv na plnění povinností příjemce dotace.

Během realizace stavby byly provedeny změny, které byly řešeny a popsány v 54 změnových listech. Změnové listy obsahovaly oceněné výkazy výměr, popis a zdůvodnění změn. Všechny změny byly odsouhlaseny objednatel, správcem stavby, zhotovitelem a SFŽP.

Cena stavebních prací se v průběhu realizace díla zvýšila vlivem změny sazby DPH a povodňových škod ze 446 498 468 Kč včetně DPH na 486 797 822,60 Kč včetně DPH. Stavební práce byly v souladu se smlouvou o dílo a harmonogramem stavby dokončeny k 30. 7. 2014.

Dne 10. 7. 2014 vydal Krajský úřad Jihočeského kraje – odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví rozhodnutí, kterým povolil zkušební provoz stavby do 30. 6. 2015.

K 30. 6. 2014 činily celkové výdaje Projektu 419 939 492,52 Kč. Z toho veřejné způsobilé výdaje uplatněné příjemcem dotace v žádostech o platbu představovaly 355 792 167,02 Kč. Příjemce dotace k 30. 6. 2014 čerpal na realizaci Projektu podporu z ERDF ve výši 302 423 341,55 Kč (85 % veřejných způsobilých výdajů) a 17 789 608,23 Kč ze SFŽP (5 % veřejných způsobilých výdajů). Výdaje Projektu uplatněné příjemcem dotace v žádostech o platbu byly přímo a výhradně spojeny s realizací Projektu. Splňovaly podmínky věcné, časové a místní způsobilosti a byly doloženy účetními doklady.

Příjemce dotace účtoval o veškerých příjmech a výdajích Projektu v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb.⁵ a vedl analytickou účetní evidenci s vazbou na Projekt.

Publicitu Projektu příjemce dotace zajistil v souladu s požadavky uvedenými v *Závazných pokynech pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP*.

⁴ Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

⁵ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

III. Shrnutí

SFŽP při administraci Projektu postupoval v souladu s implementačním dokumentem OPŽP a delegační dohodou.

Město Tábor realizovalo Projekt v souladu s účelem a podmínkami stanovenými v *rozhodnutí o poskytnutí dotace* a ve *smlouvě o poskytnutí podpory ze SFŽP*.

Peněžní prostředky Evropské unie a státního rozpočtu čerpané městem Tábor na realizaci Projektu byly použity na úhradu výdajů, které byly přímo spojené s realizací Projektu a splňovaly podmínky věcné, časové a místní způsobilosti.

Seznam zkratk

AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
ČR	Česká republika
ERDF	<i>Evropský fond pro regionální rozvoj (European Regional Development Fund)</i>
EU	Evropská unie
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad
OPŽP	operační program <i>Životní prostředí</i>
Projekt	projekt <i>Obnova rybníka Jordán v Táboře</i>
SFŽP	Státní fond životního prostředí České republiky